

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Candela Evangelica

Landsberg, Johannes Justus

[Köln], 1526

VD16 J 1187

Nox. IIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-34415

Abunt opera illa, quia sine deo sunt facta. Cōsulendum tamen est omnibus peccatoribus vt bona opera faciant, quia temporalem remunerationē accipient, immo disponunt hominē, vt tandem capax fiat gratie diuine z eterne salutis. Unde Daniel sanctus monuit Nabuchodonosor, vt eleemosynis peccata redimeret, Danielis. 4. Et angelus sc̄tus dixit Cornelio cēturioni pagano, q̄ orationes ei⁹ et eleemosyne ascendissent in celum, zc. Actū. x. Per illa ergo puenit ad baptismi gratiā z ad eternam felicitatem. Igitur homo malus z sine gratia gratum faciēte, qui facit opera de genere bonorū, in maiori dispositiōe est ad gratiam z salutē, q̄ ille malus q̄ nunq̄ bona opera operatus est. Sed qui fidutiam suam ponit super bona opera sua, que secundum sententiam eterne veritatis domini nostri Iesu Christi in deo sunt facta, Iohan. 3. s. per gratiam gratum facientem z in charitate (que fidutia proprie spectat ad virtutem spei, que inuititur diuine gratie z propriis meritis, vt patet in diffinitione eius superius posita) hic non desipit, nec decipit seipsum, nec est diaboli, sed dei, z dei filius ad optiuus. Hanc fidutiam habebat Paulus, quādo dicebat. 2. Timo. 4. Bonum certamē certauī, cursum consummaui, fidem seruaui. In reliquo superest mihi corona iustitie, quā reddet mihi domin⁹ in illa die, id est mortis, iustus iudex. Declaratio autē horum patet ex premissis.

NOX

. IIII.

Nam opera bona si hominem saluarent, prophetis et Iohanni baptiste iam olim patuisset regnum cœlorū. Verum nulla eorum opera tanquam merita introducere eos potuerunt in regnum dei. Vnus Christus est, quo satisfactiōem pro nostris peccatis offerente, reseratus est aditus regni cœlorum. Itaq; quisquis in fine uite sue Christo confidit, quisquis amarā illius passionem, peccato-

rum nostrorum expiationem credit atque implorat, Christi
meritis saluabitur: at humana merita nihil tale meretur.

Landela   Quarta.

E prophete, et beatus Johannes Baptista, per bo-
na opera sua in gratia et charitate peracta, merue-
runt regnum celorum et eternam felicitatem, quam
erant recepturi soluto debito humane nature, quod ne-
mo soluere poterat, nisi solus Christus deus et ho-
mo. Nec ab ullo puro homine hoc deus unquam re-
quisiuit: quia non erat possibile per purum hominem hoc
fieri. Requirit vero deus ab homine adulto saluan-
do, bona opera, propria, meritoria, per gratiam et in
charitate facta, prout latius supradictum est. Unde
de nullus homo sine talibus operibus unquam salu-
factus est, neque in veteri lege neque in noua, neque an-
te aduentum Christi, neque post aduentum eius. Nec
profuit alicui adulto existenti sine gratia et chari-
tate et operibus bonis meritum, vel passio vel satis-
factio Christi, sed omnes tales perierunt, et peri-
bunt in eternum: nec peccata eorum sunt deleta vel amo-
ta per meritum Christi, nisi solum originale. Celum
autem (quia est locus beatorum) per Christum aper-
tum est, et merces (eterna, scilicet felicitas) tunc primum
reddita est, non carentibus gratia gratum faciente
et operibus bonis, sed ea possidentibus. Bona me-
ritoria opera non sunt sine gratia, nec in adulto gra-
tia est sine bono opere saltem interiore, quo se a bo-
no commutabili vertit per gratiam ad bonum incommu-
tabile. Sine operibus formatis gratia gratum fa-
ciente potest quis committere Christo, et martyrium
suum pro nobis sufficientissimum estimare et inuocare,
sed frustra, nec saluabitur talis per meritum Chri-
sti, aut per opera eius. Dicere vero quod opera homi-
ni meritoria (prout superius descripta sunt) ad salu-
tem nihil operentur, est falsissimum et hereticum,
et contra omnes veteris et noui testamenti libros,
omniumque fidelium doctorum atque sanctorum sententias

as. Meritū enim Christi et martyrium eius, parti-
cipamus et percipimus per gratiā dei et nostra pro-
pria bona opera viuificata charitate, sicut cōpla-
cuit deo ut fieret, qui dedit creaturis non solum esse,
sed etiā scire, posse, et operari. Lapis scit quod de-
bet descendere per inclinationē naturalem, que in
est ei loco scientie, et potest descendere, et quando
non impeditur, actu descendit. Hec est manifesta-
tio diuine bonitatis in lapide, cui predicta et multa
alia donauit. Potest deus per seipsum omnia, im-
mo quod est qui omnia in omnibus operatur nisi ipse:
tamen vult manifestari vires quas tribuit creaturis.
Posset si vellet, sine medio nobis dare vinū et
panes etc. sed vult quod vinitores et agricole, et agros
colant et vites, et arbores et fruges flozeant: imbrē,
pluiā, fimum, etc. recipiant, et alia multa fiant an-
tequam vinū, poma, et panes ad mensam veniant. Sic
est etiā in spūalib⁹. Est dei maxima gl'ia, quod angelis
et hominibus arbitriū liberę flexibile tribuit, et vim mes-
rendi ad vitam eternam, quod arbitriū postea con-
firmabit in bono, a quo nunquam poterit flecti, eo ta-
men manente libero etiam felice ac deo consimili:
quod posse ad malū flecti vel eligere malū, est esse mi-
serę. quod miseria tolletur in felicitate recepta pro merito.

NOX .V.

Hoc solum debet omnis Christianus, videlicet deum
laudare, et ex charitate, qua deus diligendus est propter
eius beneplacitū, qua precepit obseruare, qua prohibu-
it abstinere, et hoc neque spe premij celestis, neque gehē-
næ metu, sed solo puroque eius amore, a quo habemus omnia,
qui ultro ac omni tempore magis delictis nostris igno-
scere, quam nos ueniam petere paratus est. Adde quod cōtumelia
deo non potest fieri maior, quam eius misericordia (quam gra-
tis offert) nos peccatores diffidimus.

Landela Quinta.